

HO 2: Kamakambila kasesaba ka IASC

Byarusiwa mu bibaaso bikhulu bisesaba bya IASC bibiili mu Lungeleza lwa bushela, [IASC Six Core Principles / IASC / PSEA \(interagencystandingcommittee.org\)](#) (2019)

Kamakambila ke barambi b'ebitongole ibikabira babandu buyeeti mubye intsibirisa ye huhwitubasa nga umusetsa nu mukhasi.

1. Barambi b'ebitongole ibikabira babandu buyeeti Is babandu banyala balabulibwa-ahaba huwonebwa hu milimo kyawe hulwe tsisambo tsihafukilisibwa mubiwambakana ni huhwitubasa nga umusetsa nu mukhasi.
2. Barambi b'ebitongole ibikabila babandu buyeeti sibafukilisiwa huholakana nu'mundu yeesi uli asi e kimiiko 18 mubye huhwitubasa nga umusetsa nu mukhasi, akhaba nga likambila lye linambo lyawe lifukilisa huloma uri abe bashili humanya kimiiko ky'omundu uyo kye njali kyimyeene sishili she huhwiwambilisilakho ta.
3. Barambi b'ebitongole ibikabila babandu buyeeti sibafukilisibwa husasula silingi nio babe mu hwiigaata nga umusetsa nu mukhasi, hufuna kimilimo, bilayi namwe bubwakanisi- hubalilamwo bilayi ni bubwakanisi bubwahila huba nga buyeeti bwe babandu babahenyala ta. Sibakhila hurambisa bisuubiso bye bibindu bino hukila babandu babandi bafukiilise isambo yoosi ireera tisoni namwe ikila babarambisa ta. Shino hubalilamwo husasula namwe huwayo silingi lwe huhwitubaasa ni Malaya nga umusetsa nu mukhasi.
4. Barambi b'ebitongole ibikabira babandu buyeeti bali ni shishiwamba hubo babafuna bilayi ni bubwakanisi. Shino shibara mu sifwo she kamaani isi babandu abaakana buyeeti. Ninashiryo, barambi b'ebitongole ibikabira babandu buyeeti sibafukiilisiwa hu holakana nu mundu eesi isi bihangafu bikwiriire, uhwitubasa ni naye nga umusetsa nu muhasi. Huholakana huhufaana huri hukila huyeeta babandu hwafaana nga hukhendelamwo bubwiyikiino ni hufukiilisiwa ta.
5. Nga abe urambilila babandu eyembebele namwe ebaasilisa ari iliwo umundu eesi mu shitongole ishikaba buyeeti shawe namwe mu shitongole shindi shoosi shishiyeeta unyala aba nga ali hufuniaka kamakambila ke insibirisa mu hwitubasa nga umusetsa nu muhasi, bakha hushiwabayo, nga balondelela inengeharengaha iyarewawo ni shitongole shawe shikabila babandu buyeeti .
6. Barambi b'ebitongole ibikabira babandu buyeeti batsa hurawo ni hulinda imbela iye hurambilamo ilinda isambo iye khukhwitubasa nga umusetsa nu mukhasi nalundi iyisamo barambi be shitongole kamaani huhwibirisa nga kamakambila kawe nikali. Barangilila barambi b'ebitongole ibikabila babandu buyeeti boosi bali ni bufunisi huyeeta ni hutsowatsowanisa inamba ilinda imbela ino.